

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR

FEJÉR MEGYEI LEVÉLTÁRA

8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, SZENT ISTVÁN TÉR 2-3.

Telefon: +36 (22) 313-052; 312-123

Web: <http://mnl.gov.hu/fml>

E-mail: fml@mnl.gov.hu

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

Budapest

Pf.: 128.

1389

Iktatószám: 18/145-2/2019.

Hivatkozási szám: –

Tárgy: Pályázati beszámoló

Ügyintéző: Bödő István igazgatóhelyettes

Széchenyi Zsigmond emlékkönyv tanulmánykötet megjelentése

Pályázati azonosító: 204188/00519

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásának köszönhetően a Magyar Nemzeti Levéltár Fejér Megyei Levéltára *Széchenyiek Sárpentelén* címmel 2019 júniusában tanulmánykötetet jelentetett meg. A kiadvány 204 oldal terjedelemben és 515 példányban készült. A munkát Mózesy Gergely, a Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár igazgatója lektorálta. A tördelést és a kötet nyomdai előkészítését Máté István, a nyomdai munkálatokat a budapesti Pátria Nyomda Zrt. végezte.

A köszöntőt és a bevezető részt követően a tanulmányok publikálására kerül sor. Bödő István (MNL Fejér Megyei Levéltára) *A Széchenyi család sárpentelei ága* címmel a család Fejér megyei birtokszerzésének körülményeit, kapcsolatrendszerét, fontos személyeit, a sárpentelei uradalomban lefolytatott gazdálkodás történetét mutatja be a második világháború végéig, nem feledkezve meg a családtagok sorsáról a háborút követő időkben sem.

Széchenyi Viktor a család Fejér megyéhez köthető tagjai közül a legjelentősebb ívű politikai pályát futotta be. Felsőházi tagsága mellett Fejér vármegye közéletének meghatározó szereplőjének számított a 20. század első évtizedeiben. Közigazgatási pályafutása alatt két alkalommal, közel negyed századig töltötte be a főispáni tisztséget (1906–1917 és 1926–1939). A főispán politikai szerepvállalását, a helyi közösségben kifejtett tevékenységét dr. Demeter Zsófia (Szent István Király Múzeum) *Széchenyi Viktor, a politikus* című írása idézi fel.

Bányai Balázs (Szent István Király Múzeum) tanulmánya *Úri lakok Sárpentelén* címmel a család Fejér megyei birtokközpontjában, Sárpentelén épült, ma már nem létező kastély építéstörténetét tárja fel 1945-ig, megemlítve a korábbi birtokos, farádi Vörös család építkezéseit is.

Széchenyiek jelentős Somogy megyei birtokokkal is rendelkeztek, amelyeknek egy része a Balaton mellett feküdt. Széchenyi Viktor felismerve ennek jelentőségét, az 1890-es években Földvárpuszta kikapcsolásába kezdett, hozzájárulva ezzel Balatonföldvár kiépüléséhez, a kezdődő fürdő kultúra kibontakozásához. A folyamatot Meiszterics Dorina (Magyar Nemzeti Levéltár Somogy Megyei Levéltára) a *Balatonföldvár és a Széchenyiek kapcsolata a 19. század második felében. Földvárpuszta kiépítése, parcellázása és a fürdőtelep megalakulása* cím alatt vázolja fel.

Széchenyi Viktor és Zsigmond utazásait, utóbbinak a világ számos, egzotikus részén tett vadásztúját Gyorgyevics Tamás ismerteti térképek segítségével *Az utazás, mint életforma – Széchenyi Viktor és Zsigmond utazásai* címmel.

A kiadványban helyet kapott Szabó Imre (Meran Vadászati és Muzeológiai Alapítvány) írása a lóidomítási módszereiről ismert Széchenyi Dénesről *Az első világhírű sárpentelei* címmel. Utóbbi szerző mutat be epizódokat Széchenyi Zsigmond Fejér megyei vadászati tevékenységéből *Széchenyi Zsigmond Fejér megyei vadászatai* cím alatt. A tanulmányok zárásaként Lengyel Beatrix (Magyar Nemzeti Múzeum) *Czakó tanár úr, a privát fényképező* című írásában a grófi család egykori házitanítója által készített fényképeken keresztül pillanthattunk be a

Széchenyiek mindennapjaiba. A kópiák nagyrészt a gyermek Széchenyi Zsigmondról készültek, de a felvételeken a család többi tagja mellett Széchenyi Viktor alakja is feltűnik.

A könnyebb áttekinthetőség érdekében a kiadványban lábjegyzetelést alkalmaztunk, míg a tanulmányok végén forrás és szakirodalom jegyzék található. Az idézett szavak, szövegrészek kurziválva kerültek feltüntetésre. A kötetet képekkel gazdagon illusztráltuk.

A kiadvány végén található *Függelékben* Széchenyi Viktor két főispáni székfoglaló beszéde mellett Széchenyi Zsigmondhoz köthető dokumentumok kerültek publikálásra, döntően a kitelepítésével kapcsolatos iratok, amelyeket eredetiben az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára őriz. A forrásokat címmel láttuk el, alatta kurzívval jelöltük a keletkezés helyét és idejét, valamint lábjegyzetelést is használtunk. A közlésnél a mai helyesírás szabályait alkalmaztuk, meghagyva természetesen a korra jellemző szavakat, kifejezéseket.

A pályázati eljárás során vállalt hatvan példányt – illetve annál többet is – a társintézményekbe (levéltárak, múzeum, könyvtárak) eljuttattuk, és továbbra is azon munkálkodunk, hogy a kötet minél szélesebb körben ismertté váljon.

Az elkészült kiadványt – postai úton – megküldtük az EMET NKA Igazgatóságára.

A szakmai beszámolót az MNL Fejér Megyei Levéltára honlapján (www.mnl.gov.hu/fml) a Pályázatok menüpont alatt elérhetővé tesszük.

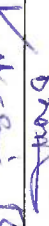

Székesfehérvár, 2019. szeptember 24.

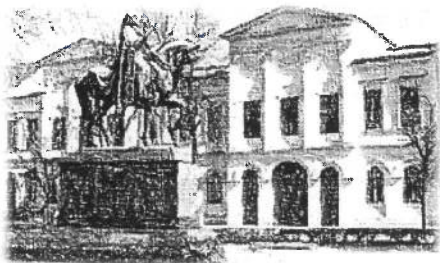
Tisztelettel:

Dr. Czetz Balázs
levéltár-igazgató

A Magyar Nemzeti Levéltár Fejér Megyei Levéltára kiadásában 2019-ben megjelent Széchenyiék Sárpentelén című kötet átadott cserépéldányai

Levéltár neve	Példány	Átvevő aláírása	Dátum
MNL Bács-Kiskun Megyei Levéltára	3		2015. 05. 17.
MNL Baranya Megyei Levéltára	1		2019. 08. 22.
MNL Békés Megyei Levéltára	1		2019. 09. 10.
MNL Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára	3		2019. 09. 10.
MNL Csongrád Megyei Levéltára	2		2019. 09. 10.
MNL Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltára	1		2019. 09. 10.
MNL Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára	1		2019. 09. 11.
MNL Hajdú-Bihar Megyei Levéltára	1		2019. 09. 10.
MNL Heves Megyei Levéltára	1		2019. 09. 11.
MNL Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára	1		2019. 09. 12.
MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltára	1		2019. 09. 12.
MNL Nógrád Megyei Levéltára	2		2018. 08. 09.
MNL Pest Megyei Levéltára	2		2018. 08. 12.
MNL Somogy Megyei Levéltára	1		2019. 08. 10.
MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára	1		2019. 08. 10.
MNL Tolna Megyei Levéltára	1		09. 09.
MNL Vas Megyei Levéltára	1		2019. 08. 12.
MNL Veszprém Megyei Levéltára	2		2019. 09. 10.
MNL Zala Megyei Levéltára	1		2019. 09. 10.
MNL Országos Levéltára	3		2019. 08. 14.
Budapest Fővárosi Levéltára	1		2019. 08. 10.
Győr Városi Levéltár	1		2019. 08. 10.
Székesfehérvár Városi Levéltár és Kutatóintézet	1		2019. 08. 04.
Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár	1		2019. 08. 04.
Tatabánya Városi Levéltár	1		
Vác Városi Levéltár	1		

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR

FEJÉR MEGYEI LEVÉLTÁRA

8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, SZENT ISTVÁN TÉR 2-3.

Telefon: +36 (22) 313-052; 312-123

Web: <http://mnl.gov.hu/fml>

E-mail: fml@mnl.gov.hu

Vörösmarty Mihály Könyvtár
Székesfehérvár
Bartók Béla tér 1.
8000

Iktatószám: –
Hivatkozási szám: –
Tárgy: Cserepéldány
Ügyintéző: Bödő István igazgatóhelyettes

Átadási jegyzőkönyv

Az MNL Fejér Megyei Levéltára cserepéldányként a *Széchényiek Sárpentelén* című kiadványából nyolc példányt átad a Vörösmarty Mihály Könyvtár (8000 Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.) részére.

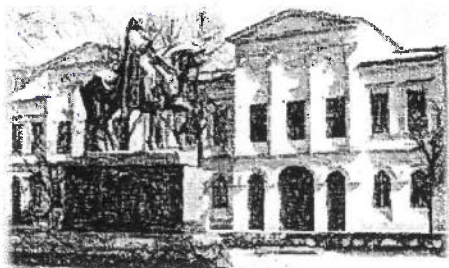
Székesfehérvár, 2019. szeptember 19.

Tisztelettel:

Dr. Czetz Balázs
levéltár-igazgató

Átvevő:

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR FEJÉR MEGYEI LEVÉLTÁRA

8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, SZENT ISTVÁN TÉR 2-3.

Telefon: +36 (22) 313-052; 312-123

Web: <http://mnl.gov.hu/fml>

E-mail: fml@mnl.gov.hu

Szent István Király Múzeum
Székesfehérvár
Fő utca 6.
8000

Iktatószám: FML/.../2019.
Hivatkozási szám: –
Tárgy: Cserepéldány
Ügyintéző: Bödő István igazgatóhelyettes

Átadási jegyzőkönyv

Az MNL Fejér Megyei Levéltára cserepéldányként a *Szécbényiek Sárpentelén* című kiadványából kettő példányt átad a Szent István Király Múzeum (8000 Székesfehérvár, Fő utca 6.) részére.

Székesfehérvár, 2019. szeptember 4.

Tisztelettel:

Dr. Czetz Balázs
levéltár-igazgató

Átvevők:

